

ชุด
สืบสาน
ศาสตร์
พระราช

พัฒนาอย่างยั่งยืน

Sustainable Development

หนังสือสองภาษา Thai-English

เรียบเรียง: ฝ่ายวิชาการ สถาพรบุ๊คส์ ภาพปก: เฉลิม อัคระพู

แปล: พีรียา พงษ์สาริกัน, John Viano

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระปฐมบรมราชโองการ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓

“We shall reign with righteousness for the benefit
and happiness of the Siamese people.”

--The First Royal Command of King Rama IX's Coronation Ceremony, May 5th, 1950

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”

พระปฐมบรมราชโองการ
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

“I shall continue, preserve, and build upon the royal legacy
and shall reign with righteousness for the benefit
and happiness of the people forever.”

--The First Royal Command of King Rama X's Coronation Ceremony, May 4th, 2019

คำนำสำนักพิมพ์

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะน้อมนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ของพระบรมชนกนาถ มาสืบสานตามรอยพระยุคลบาท และขยายผลต่อยอดเพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกรชาวไทย โดยมีหน่วยงานในพระองค์ร่วมกับหน่วยราชการและองค์กรต่างๆ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมดำเนินการสนองพระราชดำริให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

หนังสือชุด **สืบสานศาสตร์พระราชา** นี้ ได้รวบรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ยังคงดำเนินการต่อเนื่องและขยายผลความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจกันของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. เศรษฐกิจพอเพียง
๒. เกษตรพื้นที่สูง
๓. ชัยชนะแห่งการพัฒนา
๔. จากภูผาสู่มหานคร
๕. อีสานแผ่นดินเดียว
๖. ปิดทองหลังพระ
๗. ความเพียรที่บริสุทธิ์
๘. ปลุกต้นไม้ในใจคน
๙. พัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักพิมพ์สภาพรภูมิคุ้มกันหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือชุดนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลด้านศาสตร์พระราชาที่มีประโยชน์ต่อประชาชนทุกคน ในการสานต่อแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน

สำนักพิมพ์สภาพรภูมิคุ้มกัน

Preface

King Maha Vajiralongkorn is determined to follow in King Bhumibol Adulyadej's footsteps by continuing to administer His Royal projects for the happiness and wellbeing of the Thai people. The Royal Office collaborates with the public & private sectors to manage the Royal projects located across Thailand.

The *Following in the King's Footsteps* series is about the Royal projects, which have achieved tangible success due to collaboration between the public & private sectors and local communities.

The 9 books of the series are:

1. *The Sufficiency Economy*
2. *Highland Agriculture*
3. *Victory of Development*
4. *From the Mountains to the Rivers*
5. *A Single Brick*
6. *Benevolent Contributor*
7. *Sheer Perseverance*
8. *Grown in the People's Heart*
9. *Sustainable Development*

Satapornbooks Publishing hopes this book series will be a resource for understanding the works of the King, which all Thai people will find useful, and show the important role played by the Monarchy in developing the country and improving the living standards for all Thais.

Satapornbooks Publishing

พัฒนาอย่างยั่งยืน
Sustainable Development

ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้รับการเชิดชูจากองค์การสหประชาชาติว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศ และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน โดยได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้จัดทำรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน” เผยแพร่ไปทั่วโลก

The Art & Science of King Rama IX and Sustainable Development

King Rama IX's theory of the sufficiency economy has been recognized by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) as an important philosophy guiding the people of Thailand. UNESCO also suggests its member states adopt the theory to foster sustainable development. UNESCO presented the first Human Development Lifetime Achievement Award to King Rama IX in 2006. Moreover, in 2007, the United Nations Development Program (UNDP) in Thailand published an international report on human development in Thailand, titled “Sufficiency Economy and Human Development”.

(หน้าซ้าย) นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ (UN) ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” (UNDP Human Development Lifetime Achievement Award) ของโครงการพัฒนาแห่งองค์การสหประชาชาติ แต่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

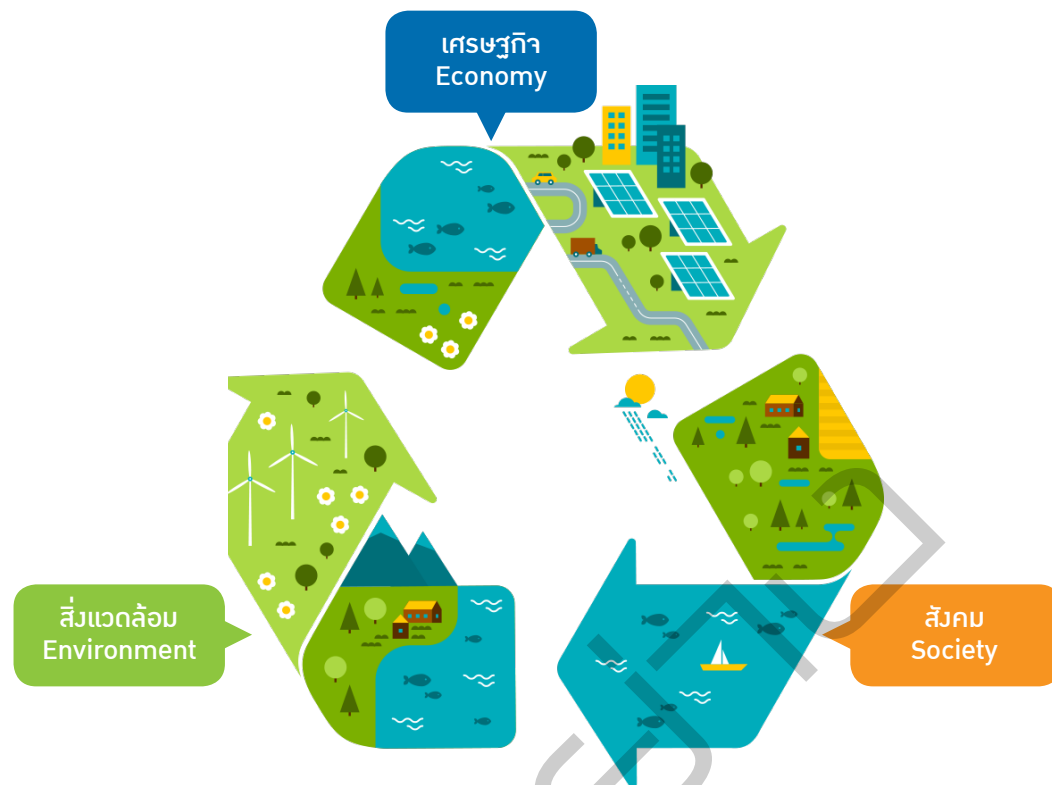
แนวความคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน

คณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development) ได้ให้นิยามของ ‘การพัฒนาที่ยั่งยืน’ (Sustainable Development) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนปัจจุบันโดยไม่ทำให้ผู้คนในอนาคตเกิดปัญหาในการตอบสนองความต้องการของตนเอง

สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดลักษณะที่สำคัญของแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนไว้ ดังนี้

๑. คำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนองความต้องการในปัจจุบันโดยไม่ส่งผลกระทบต่อความต้องการในอนาคต
๒. คำนึงถึงความเป็นองค์รวม คือมองว่าจะกระทำสิ่งใดต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งอื่น ๆ
๓. คำนึงถึงเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ ว่าควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์และเอื้อประโยชน์

การพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งเน้นการสร้างสมดุลใน ๓ ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยทุกด้านล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกัน

แนวคิดด้านการพัฒนาการอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างสมดุลใน ๓ ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

The Concept of Sustainable Development

The World Commission on the Environment and Development defines sustainable development as development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.

In Thailand, the Office of the National Economic and Social Development Council defines the principles of sustainable development as:

1. Taking into consideration the limitations of natural resources and the environment to meet the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.
2. Prioritizing the big picture by thinking carefully about knock-on effects.
3. Employing innovative technology to benefit the people.

Sustainable development finds balance in economic, social, and environmental development. Each aspect of development is inter-related.

๑. มิติการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่องในระยะยาวและเป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ การพัฒนาทางเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปอย่างสมดุลและเอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการแข่งขัน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องมาจากกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด ลดปริมาณของเสียไม่ทำลายสภาพแวดล้อม ไม่สร้างมลพิษที่จะกลายมาเป็นต้นทุนทางการผลิตในระยะต่อไป รวมทั้งเป็นข้อจำกัดของเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. มิติการพัฒนาด้านสังคม หมายถึง การพัฒนาคนและสังคมให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล โดยพัฒนาคนให้มีผลิตภาพสูงขึ้น ปรับตัวรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีสำนึกและวิถีชีวิตที่เกื้อกูลต่อธรรมชาติ มีสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ด้านการพัฒนาและคุ้มครองอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง มีระบบการจัดการทางสังคมที่สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย รวมทั้งมีทุนทางสังคมที่หลากหลายมาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีความสมานฉันท์เอื้ออาทร

๓. มิติการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในขอบเขตที่คงไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพและสามารถพลิกฟื้นให้กลับสู่สภาพใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้มากที่สุดเพื่อให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสใช้ทรัพยากรเหล่านั้น และมีปัจจัยในการดำรงชีพซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ มุ่งการจัดการให้เกิดสมดุลระหว่างการใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูล รวมถึงการชะลอการใช้ และนำเทคโนโลยีสะอาดมาใช้ให้มากที่สุด

1. Economic Development

Sustainable development depends on long-term economic stability. Balanced and sustainable economic growth must be beneficial to most people. Then, the country can sustain economic competitiveness, and businesses are encouraged to adopt clean technology in their operations. Businesses create minimum waste and minimize negative effects on the environment. Moreover, they should not pollute, which will be costly to clean-up in the future.

2. Social Development

Sustainable development should focus on human & social development, and economic & environmental development. Sustainable development enables humans to improve and adapt to change. Humans should lessen their impact on the environment. Moreover, humans have the right to acquire the natural resources they need to live, and the government must distribute those resources fairly. With collaboration from the public & private sectors, people will become self-reliant and can to create a society where people collaborate and are committed to life-long learning.

3. Environmental Development

Environmental development should conserve biological diversity and the environment. The objective is to enable natural resources to remain in their original, pristine state so future generations will have the necessities of life. Moreover, sustainable development means encouraging people to use fewer natural resources, and to use clean technology.

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อให้เป็นวาระการพัฒนาต่อเนื่องระหว่าง ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๓๐ ซึ่งประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ได้แก่

Sustainable Development Goals: SDGs

The UNESCO Sustainable Development Goals are:

ลำดับที่ ๑๓๗๒

ชุด สืบสานศาสตร์พระราชา เล่ม ๙ พัฒนาอย่างยั่งยืน

เรียบเรียง : ฝ่ายวิชาการ สถาพรบุ๊คส์ แปล : พริยา พงษ์สาริกัน, John Viano ภาพปก : เฉลิม อัครกะพู่

พิมพ์ครั้งแรก : มิถุนายน ๒๕๖๕

ราคา ๑๕๐ บาท

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๘

ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือ หรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อสร้างฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ชุด สืบสานศาสตร์พระราชา : พัฒนาอย่างยั่งยืน.-- กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, ๒๕๖๕.
๔๘ หน้า.

๑. ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ๒๔๗๐-๒๕๕๙.

๒. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. I. ชื่อเรื่อง.

๙๒๓.๑๕๙๓

ISBN 978-616-00-4553-2

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลภิตสถาพร กรรมการผู้จัดการ : ดร. สุภัคชญา โลภิตสถาพร

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการบริหาร : เจติยา โลภิตสถาพร รองบรรณาธิการบริหาร : วสันต์ พร้อมมิตรญาติ

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : อุมพร สกุลบัณฑิต หัวหน้ากองบรรณาธิการสำนักพิมพ์ : บุญเอก พงกษาวัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการสร้างสรรค์ : พัชรี้ แต่แดงเพชร หัวหน้ากองบรรณาธิการจัดสรรนวนิยาย : พัชรพร บุญส่ง

ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิกชะไชย

บรรณาธิการเล่ม : บุญเอก พงกษาวัฒนา พิสูจน์อักษร : ณัฐณี กิ่งแก้ว

ออกแบบปก : ฤทธา รอดหลง จัดรูปเล่ม : นิพนธ์ เลิศชัยศิริสกุล

พิมพ์ที่ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

๑๘ ซอยลาดปลาเค้า ๖๓ ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๒๒๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๓๘๕๕-๖ โทรสาร ๐ ๒๙๔๐ ๓๙๗๐

กองบรรณาธิการ : spbbooks@hotmail.com ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com

กองบรรณาธิการจัดสรรต้นฉบับ : satapornbooks.editor@gmail.com

www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือใหม่ให้ท่าน โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืน

พร้อมระบุรายละเอียดการชำรุดไปตามที่อยู่ด้านบน หรือ โทร. ๐ ๒๙๔๐ ๓๘๕๕-๖ ต่อ ๔๑

